

DOPPS – BirdLife Slovenia
Tržaška 2, p.p. 2990, SI - 1001 Ljubljana
tel: ++386 (0)1 426 58 75
fax: ++ 386 (0)1 425 11 81
e-mail: dopps@dopps-drustvo.si
spletna stran [web page]: www.ptice.org
davčna št. [VAT nr.]: SI68956029
poslovni račun: 02018-0018257011
IBAN: SI56020180018257011

Inšpektorat RS za okolje in prostor
Območna enota Koper
Trg Brolo 12
6000 Koper

Ljubljana, 6. november 2008

Zadeva: **Prijava posega v »Natura 2000« območje brez pridobitve ustreznega naravovarstvenega soglasja**

Spoštovani!

V nadaljevanju podajamo prijavo nezakonite gradnje ceste na območju Devina nad Ilirsko Bistrico. Dne 24. in 25. oktobra so naši sodelavci opazili velik bager, ki je na območju odpiral traso domnevne ceste.

Poseg

Iz ogleda na terenu razberemo, da se gradi večja cesta. Na trasi je bil opažen velik bager (*Priloga 1*), ki je na trasi odstranjeval zemljino ter ruval drevesa, grmovje in skale s trase. Do vključno dne 25.10. je bilo izvršeno odpiranje trase domnevne ceste v dolžini ca 200 do 300 metrov (*Priloge 2, 3 in 4*). Dne 28.10. smo si temeljito ogledali območje posega. Od območja koder je trasa ceste že odprta je nadaljevanje trase domnevne ceste označeno z oznakami, ki jih ponavadi uporabljajo gozdarji: z rdečimi plastičnimi trakovi in z rdečim razpršilom. Oznake so na drevesih in na grmih. Tega dne bagra nismo več opazili. Ocenjujemo, da je celotna trasa domnevne ceste, torej skupaj že odprti in le strasirani del, dolga okrog 2,5 kilometra.

Lokacija posega

Trasa domnevne ceste poteka med cesto Ilirska Bistrica – Sviščaki in med Trnovsko bajto. Trasa se začne ca 100 m severno od glavne ceste, blizu kamnoloma pod Gabrovcem, nato pa poteka po jugozahodnem pobočju Devina in Župnice, v smeri proti severovzhodu, proti Trnovski bajti. Na zemljevidu na *Prilogi 5* je označena okvirna lokacija dela trase, ki je že odprt, na zemljevidu na *Prilogi 6* pa je prikazan del trase, ki je bil dne 28.10. le označen, torej strasiran, vendar se poseg tukaj še ni začel.

Domnevni izvajalec posega

Na Zavodu RS za varstvo narave, OE Nova Gorica (poslej ZRSVN), smo se ustno pozanimali, če je njim znano, da bi bilo komu izdano dovoljenje za gradnjo ceste na tem območju. Povedano nam je bilo, da doslej ni bilo izdano nobeno dovoljenje, da pa so se na ZRSVN obrnili iz Zavoda za gozdove Slovenije (poslej ZGS), OE Sežana. ZGS je zanimalo

mnenje ZRSVN o njihovi nameravani gradnji t.i. protipožarne preseke na točno tej trasi, ki je predmet te prijave. Iz navedenega sklepamo, da je izvajalec nedovoljenega posega Zavod za gozdove Slovenije (sedež: Večna pot 2, 1000 Ljubljana).

Pravna podlaga prekrška

Poseg se odvija znotraj »Območja, ki po mnenju Evropske komisije izpolnjuje pogoje za posebna območja varstva« št. SI5000002 (glej člen 15.c in prilogo 6 Uredbe o posebnih varstvenih območjih; UL RS št. 49/2004, 59/2007 in 43/2008; odslej Uredba Natura 2000).

V skladu s 15. in 15.c členom Uredbe Natura 2000 je tukaj treba med drugim »izvesti presojo sprejemljivosti posegov v naravo na način, kot je to določeno s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave«. Glede presojanja vplivov posegov v naravo so torej območja iz 15.c člena izenačena z Območji Natura 2000.

Pravilnik presoji o sprejemljivosti posegov... (UL RS št. 103/2004) določa, da je za gradnjo gozdne prometnice na takšnih območjih treba pridobiti naravovarstveno soglasje.

Veljavni gozdarski predpisi določajo, da so protipožarne preseke vrsta gozdnih prometnic, oz. gozdnih cest, npr:

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varstvu gozdov (UL 56/2006) pravi (člen 30.): »Gozdne prometnice, ki se uporabljajo za namene varstva gozdov pred požarom so protipožarne preseke, ki se delijo na protipožarne gozdne ceste, protipožarne poti in protipožarne steze.«

Pravilnik o gozdnih prometnicah (UL 104/ 2004) pravi (člen 2., alineja 4.): »Protipožarna preseka je protipožarna gozdna cesta ali protipožarna pot, ki odpira požarno ogrožen prostor 1. in 2. kategorije v skladu z gozdnogospodarskimi načrti...«.

Iz veljavne Slovenske zakonodaje torej nedvomno izhaja, da je za gradnjo gozdnih prometnic in za gradnjo protipožarnih presek znotraj Natura 2000 območij potrebno izvesti presojo vplivov na naravo in pridobiti naravovarstveno soglasje.

Vendar je treba poudariti, da bi enako veljalo tudi v primeru, če slovenska zakonodaja glede tega ne bi bila jasna in če tega nebi določala. Glede posegov v območja Natura 2000 namreč za Slovenijo veljata Direktiva EU o pticah in Direktiva EU o habitatih iz katerih izhaja, da je za vsak poseg v območje Natura 2000 treba izvesti ustrezno presojo v skladu s 6. členom Direktive o habitatih. V kolikor Slovenija Direktiv nebi ustrezno prenesla v svoj pravni red, Direktivi učinkujeta neposredno (t.i. »načelo neposrednega učinka« direktiv, za pojasnilo glej članek prof. Rajka Kneza v 21. št. revije Varstvo narave http://www.zrsvn.si/dokumenti/63/2/2008/Knez_1338.pdf).

Neizpodbitno je torej, da bi investitor za gradnjo ceste na tem območju (pa četudi bi jo predstavljal kot protipožarno preseko) moral pridobiti naravovarstveno soglasje – ali pač kakršnokoli drugo soglasje v skladu s 6. členom Direktive EU o habitatih. Glede na osebno komunikacijo z ZRSVN sklepamo, da investitor takšnega dovoljenja ni pridobil.

S tem, ko je investitor začel z gradnjo ceste, brez da bi pridobil ustrezno soglasje, je storil prekršek po 35. (ali ustrezni drugi) točki 1. odstavka 160. člena Zakona o ohranjanju narave (UL RS št. 96/2004; poslej ZON). Za pravne osebe, ki storijo tak prekršek, ZON predpisuje globo med 1.000.000 in 10.000.000 SIT, poleg tega pa še globo za odgovorno osebo pravne osebe med 50.000 in 500.000 SIT.

Obremenilna dejstva

1. Velika naravovarstvena vrednost območja in škodljivost posega za varovane vrste ptic

Širše območje Volovje rebri, kjer se izvaja zadevni poseg je eno izmed najbogatejših območij v Sloveniji glede na število gnezdečih ptičjih vrst. Posebej je območje pomembno kot osrednji del teritorija planinskega orla *Aquila chrysaetos*, ki gnezdi v bližini. Območje jugozahodnih pobočij grebena med Milanko, Veliko Milanjo, Devinom in Župnico je v središču teritorija tega para orlov. Odrasla orla in vsakoletni mladi orlič se najpogosteje pojavljajo prav tukaj. Na ožjem območju posega pogosto opazujemo planinske orle, ki tukaj bodisi počivajo ali pa območje preletavajo. Z izgradnjo ceste bi zaradi povečanega obiska izgubili pomembno mirno cono tega para planinskega orla. Planinski orel je varovana vrsta na Posebnem območju varstva (Natura 2000) Snežnik-Pivka.

2. *Ponovna storitev podobnega prekrška s strani investitorja, kljub temu, da je bil seznanjen, da mora pri Agenciji RS za okolje (poslej ARSO) preveriti, če je za tak poseg potrebno naravovarstveno soglasje*

Podoben primer gradnje gozdne prometnice klasificirane kot protipožarna preseka se je s strani istega investitorja ZGS odvijal letos spomladi znotraj Natura 2000 območja »Južni rob Trnovskega gozda in Nanos«. Tudi v tistem primeru se je poseg odvijal znotraj teritorija planinskega orla, ki v bližini gnezdi. Tamkajšnji par planinskega orla, ki je zadnja leta redno gnezdil na območju posega, zaradi tega tam letos ni gnezdil. V tistem primeru je investitor za mnenje o sprejemljivosti posega pisno povprašal ZRSVN. S strani ZRSVN je bil investitor pisno opozorjen, da mora pri ARSO preveriti, če je za tak poseg potrebno pridobiti naravovarstveno soglasje. Kljub jasnemu napotilu investitor tega ni storil in je tudi tam poseg izvedel brez ustreznih dovoljenj (navedeno izhaja iz dokumentacije, ki jo je DOPPS v skladu z določbami Zakona o dostopu do informacij javnega značaja pridobil od ZRSVN in ZGS). Navedeno kaže na to, da je investitor ponovno ravnal nezakonito vedoč za pravno spornost svojega dejanja. Zaradi navedenega je treba tokratno investitorjevo protipravno dejanje obravnavati strožje in mu naložiti višjo globo od minimalne, ki je za takšen prekršek določena v ZON.

Inšpektorat RS za okolje in prostor torej pozivamo, da v skladu s svojimi pristojnostmi in dolžnostmi izvede naslednja uradna dejanja:

- 1) **da nemudoma razišče okoliščine prekrška in pridobi ustrezne za odločanje relevantne podatke**
- 2) **da nemudoma investitorju z odločbo prepove nadaljevanje del**
- 3) **da od investitorja zahteva pridobitev ustreznega naravovarstvenega soglasja**
- 4) **da investitorju naloži ustrezno globo, ki mora biti ob upoštevanju obremenilnih okoliščin višja od minimalne določene z ZON.**

Prosimo vas, da nas v skladu s 24. členom Zakona o inšpekcijskem nadzoru obveščate o poteku postopka in o sprejetih ukrepih. Lahko tudi po elektronski pošti na naslov tomaz.jancar@dopps.si.

Tomaž Jančar
varstveni ornitolog

Poslano:

- po pošti s povratnico na naslov naveden v glavi dopisa,
- po elektronski pošti na naslov: irsop.oe-kp@gov.si
- v vednost po elektronski pošti na naslove: zgs.tajnistvo@zgs.gov.si, gp.arso@gov.si, zrsvn.oeng@zrsvn.si, ue.ilirskabistrica@gov.si